

IZVJEŠTAJ O RADU UDRUŽENJA ZA RAZVOJ KULTURE „URK“ ZA 2013. GODINU

O udruženju za razvoj kulture „URK“:

Udruženje za razvoj kulture „URK“, osnovano 1995. godine, jedna je od najaktivnijih i najstarijih udruga u Hrvatskoj na području kulture mladih i alternativne kulture. Misija organizacije je realizacija raznovrsnih umjetničkih programa, poticanje razvoja i vidljivosti alternativne, nezavisne i neinstitucionalne kulture, uključivanje mladih u kulturne i civilne inicijative, razvijanje novih modela kulturnog djelovanja izvan okvira postojećih institucija te poboljšanje statusa kulture u društvu općenito. Aktivnosti organizacije su fokusirane najviše na vođenje kluba Močvara (od 1999.) i mnogobrojne kulturne programe koji se u njemu odvijaju, neformalnu edukaciju i organizaciju Human Rights Film Festivala (od 2002.).

O organizaciji i njenom djelovanju u 2013. godini:

U 2013. godini organizacija je djelovala kao stabilan tim od šest zaposlenih osoba koje obavljaju poslove promocije, administracije, tehničke realizacije programa, koordinacije i bukiranja programa, vođenja kluba Močvara,... Također, pored zaposlenih osoba, organizacija je redovito surađivala s brojnim vanjskim honorarnim suradnicima koji asistiraju u realizaciji programa i rade na šanku kluba Močvara.

Inzistiranjem na konceptu programske raznolikosti, autentičnošću pojedinih programa, kao i stalnom otvorenosti prema novim programima i suradnicima uspjeli smo generirati novu mladu publiku. Rad organizacije je izuzetno vidljiv u javnosti, putem stalne prisutnosti na društvenim mrežama i medijima, koji prate sve naše aktivnosti. Tako je programe URK-ovog kluba Močvara u 2013. godini posjetilo preko 40.000 ljudi, a Human Rights Film Festival oko 4.000.

URK je i u 2013. godini nastavio s programskim suradnjama od kojih bi izdvojili suradnje s udrugom Kontejner na provedbi projekata Galerija Močvara i Sound Art Inkubator te međunarodne suradnje s Fondacijom za omladinsku kulturu i stvaralaštvo "Danilo Kiš" iz Subotice (projekt Subotica Express) i udruženjem građana Dam-Daš iz Beograda (projekt Pesničenje).

Struktura financiranja organizacije se sastoji od donacija i vlastitih prihoda (prodaja ulaznica i ugostiteljska djelatnost na programima kluba Močvara).

U 2013. godini sedam donatora je podržalo URK i njegove aktivnosti od kojih bi kao značajnije istaknuli Ministarstvo kulture RH, Grad Zagreb, Zakladu Kultura Nova te Nacionalnu zakladu za razvoj civilnoga društva, koja je udruzi osigurala institucionalnu podršku za stabilizaciju i razvoj udruge u periodu 2013.-2015. godine.

Kao član (Mreža mladih Hrvatske) i suosnivač različitih mreža i organizacija (Savez udruga Operacija grad, Savez udruga Klubtura, Udruga koncertnih promotora Promo) te potpunim svojim djelovanjem, URK je utjecajan ne samo kao organizator

kvalitetnih kulturnih događanja, nego i kao važna udruga nezavisne kulture u širem smislu.

Programi organizacije u 2013. godini:

Dvije glavne programske aktivnosti organizacije su vođenje kluba Močvara i organizacija Human Rights Film Festivala.

Klub Močvara

Klub Močvara osnovan je 1999. godine i specifičan je zbog svog raznovrsnog programa, pristupačnosti različitim vrstama urbane, alternativne publike, senzibilitetom za marginalizirane skupine te pionirske uloge u klupskom životu Zagreba i Hrvatske. Osnovni okvir programa mogao bi se svesti pod alternativnu i underground kulturu, međutim širina programa često izlazi van okvira usko definiranih kvalifikacija. Programska koncepcija kluba je podijeljena na tri odvojena, jasno definirana programska područja:

1. Organizacija kulturnih programa

Kulturni program kluba sadrži nekoliko redovitih programa:

Književni program

Močvara već preko 10 godina posvećuje posebnu pažnju književnim programima – tribinama kojima pobuđuje interes za suvremenu, pa tako i najmlađu, još nedovoljno afirmiranu scenu hrvatske književnosti, te upoznaje i informira zainteresiranog i potencijalno zainteresiranog domaćeg čitatelja s najnovijom književnom proizvodnjom domaćih i stranih autora stvarajući senzibilitet publike, uglavnom mlade, za suvremene književne teme.

U 2013. program dobiva novu dimenziju uz novog voditelja programa Roberta Perišića, jednog od najpoznatijih i najprevođenijih hrvatskih novijih pisaca. Program se odvijao sa specifičnim naglaskom na afirmaciji najmlađe generacije hrvatskih autora, naročito onih rođenih od 1980. nadalje, koji su stjecajem okolnosti (nepostojanje središnjeg generacijskog časopisa, rasutost scene, izdavačka inertnost, manjak medijskog interesa za novu generaciju) još uvijek u sjeni prethodnika. Održano je sedam programa uz gostovanje petnaestoro predstavnika najmlađe generacije hrvatske književnosti, od kojih je nekima to bilo prvo javno predstavljanje pred publikom.

Filmski program

Neopterećen komercijalnim zahtjevima, Močvarin filmski program, pokrenut 1999. godine, vođen je isključivo prikazivanju sadržaja koji ispunjava potrebe nove filmske publike. Orijentiran je na tematsko i/ili izrazno zanimljive naslove koji nisu dostupni većini gledateljstva – na filmove koji nisu bili na repertoaru zagrebačkih (hrvatskih) Kinematografa, niti na programu nacionalne televizije (HTV-a) ili drugih privatnih

televizijskih postaja. Ukratko, tijekom programa tendencija je prikazivati filmska djela (što različitijih vrsta i žanrova) koja razrađuju/propagiraju drugačije mogućnosti filmovanja od onih koje se privilegiraju u prevladavajućem/repertoarnom (populističnom, komercijalnom) programu. Naglasak je na suvremenom (modernom), ne-komercijalnom i umjetničkom (art) filmu.

Uz novu voditeljicu Astrid Pavlović pokrenut je nov, osvježeni koncept programa koji se uspješno nadovezao na temelje u svoje vrijeme vrlo utjecajnog isključivo prikazivačkog programa, te se sada film smjestio u Močvari na nov način, u interaktivnijem obliku, s atraktivnim gostima, temama koje spajaju film s drugim granama umjetnosti te kao i uvijek odličnim, pažljivo odabranim filmovima koje nije moguće bilo gdje vidjeti. U 2013. godini održano je pet programa, od kojih bi izdvojili projekciju filma "Mima i Marta – aktivistički ljubavni film" koji portretira dvije djevojke u međusobnoj ljubavi i društvenom angažmanu. U dokumentarnom filmu autorskog para Damira Radića i Sanje Ribičić-Radić, s Mimom Simić i Martom Šušak kao protagonisticama, vidjeli smo te nakon projekcije temeljito prokomentirali pitanja homoseksualnosti na filmu, aktivizma u društvu te filmsko-kritičarku poziciju Mime i Damira u kontekstu hrvatske filmske kritike.

Glazbeni program (koncerti, party-i)

Jedna od najvažnijih aktivnosti kluba Močvara je redovito organiziranje glazbenih događanja. U Močvari se koncerti odvijaju redovito, 2-3 puta tjedno i ravnopravno su zastupljeni strani i domaći glazbenici. Profil programa je alternativna glazba u širem kontekstu, kvalitetna glazba koja se razlikuje od sveprisutnog mainstreama, a koja obuhvaća različite suvremene glazbene stilove (punk, reggae, etno, ska, metal, avangarda, jazz, eksperimentalna i elektronska glazba,...). Kriteriji pri odabiru programa su originalnost, kvaliteta, autorski pristup, a podjednako su zastupljeni poznati i nepoznati glazbenici. Također, organiziramo i plesne programe koji predstavljaju pojedine glazbene žanrove, uglavnom iz široke lepeze elektronske glazbe i rocka.

U 2013. godini u Močvari je nastupilo preko 200 bendova i preko 100 dj-a iz 29 zemalja (Argentina, Čile, Island, Izrael, Japan, Rusija, Švicarska, Velika Britanija,...), od kojih bi izdvojili američki avangardni bend Pere Ubu i lo fi garage rockere Thee Oh Sees, čileanske i britanske psihodelične bendove Ozric Tentacles i Follakzoid i francuski one man band King Automatic.

Subotica Express

Subotica Express je platforma za kulturno povezivanje alternativnih umjetnika iz Zagreba (Hrvatska) i Subotice (Srbija) pokrenuta 2013. godine u partnerstvu s Fondacijom za omladinsku kulturu i stvaralaštvo "Danilo Kiš" iz Subotice. Glavni cilj je mladoj publici i umjetnicima otvoriti mogućnosti kreativne suradnje sa srodnim scenskim djelatnicima, te predstaviti suvremene subkulturne i druge umjetničke tendencije u regiji kroz seriju različitih aktivnosti na području glazbe, filma, književnosti, strip umjetnosti i drugih umjetničkih formi.

Održana su dva programa, prvi 24. listopada u Zagrebu te drugi 28. studenog u Subotici.

24.10. u Zagrebu u klubu Močvara nastupili su grupa Wooden Ambulance uz domaću podršku (Nina Romić, Elephant and the Moon), predstavljen je časopis Symposium uz izložbu, copy art, live grafiti i sitotisak (gosti: Atila Širbik/urednik, Damir Lučić Rio, Miroslav Lazendić Dr Gnoj, Igor Hofbauer) te je projiciran film Nevidljiva Nacija (autor: Darko Kovačević).

28.11. u Subotici u Omladinskom klubu Skladište je održana izložba stripova i plakata „Tvrđokorne mrlje“ (autor: Vančo Rebac); udruga Otompotom predstavila se raznolikim programom (projekcija kratkih animiranih i igranih filmova u Otompotom produkciji; prezentacija festivala Uš - uvodne špice; selekcija animiranih muzičkih spotova s ovogodišnjeg međunarodnog festivala animacije Supertoona); održan je koncert NT WAVE „BETWEEN NOTES“ (projekt Valenta Samardžije) te audio-vizualnog kolektiva Žen.

Kazališni program

Od 1999. godine Močvara održava stalan kazališni program koji je postao neizostavan dio kazališnog života grada. Jednom do dva puta mjesečno ugošćujemo izvedbe nezavisnih kazališnih grupa i pojedinaca s naglaskom na moderni, nezavisni, alternativni, studentski kazališni izričaj. Voditelj projekta je kazališni redatelj Mario Kovač.

U 2013. godini održano je osam programa. Naglasak je, kao i proteklih godina, bio na gostovanjima studentskih i nezavisnih kazališnih skupina iz manjih mjesta i regije (Đurđevac, Koprivnica, Osijek, Mostar...) te kao ovogodišnji specifikum, čak dvije monodrame. Nastavili smo i tradiciju održavanja večeri slam poezije kao i promoviranje eksperimentalnog kazališnog izričaja. Izdvojili bi gostovanje Učilišta Zagrebačkog kazališta mladih koje je izvelo kapitalno djelo kazališne avangarde, tekst Alfreda Jarry-ja „Kralja Ubu“.

Izložbeni program

Galerija Močvara je projekt pokrenut 2001. godine s ciljem predstavljanja lokalnih i inozemnih vizualnih umjetnika u kontekstu klupskog prostora. Od 2008. godine Galerija je uvrštena na popis uvažениh institucija i izložbenih prostora u RH. U 2011. godini u suradnji s kustoskim timom Kontejner program ulazi u novu fazu te se posvećuje umjetnosti koja tematizira fenomen zvuka. Zbog tog specifičnog programskog usmjerenja, Galerija Močvara na regionalnoj razini predstavlja jedno od rijetkih mjesta prezentacije umjetničkih projekata koji se bave zvukom i s njim povezanom fenomenologijom slušanja, te je u ovom trenutku jedina platforma u regiji koja tu progresivnu struju suvremene umjetnosti sustavno i u kontinuitetu prezentira, kontekstualizira, produkcijskim projektima razvija te nizom festivala i radionica umrežava na međunarodnoj razini. Galerija Močvara publici i umjetnicima omogućuje uvid u najkvalitetnije projekte suvremene svjetske „sound“ umjetnosti, a

kroz produkcijski rad stimulira i podupire i domaće umjetnike u kreativnom radu sa zvukom.

U 2013. godini gostovali su Kitsch - Institut za umjetničku produkciju i istraživanje, Enrico Ascoli & Mario Bobanović, Lightune.G i Tao G. Vrhovec Sambolec.

Začarana Močvara

Projekt Začarana Močvara, pokrenut 2012. godine, predstavlja seriju koncerata intimnijeg ugođaja koji se odvijaju jednom mjesečno. Glazba na ovim događanjima je često tiha, ambijentalna, akustična, u okviru pravaca poput jazza, etna, folka, bluesa, countrya ili elektronike. Voditeljica programa je Nina Romić, jedna od najperspektivnijih mladih hrvatskih kantautorica.

U 2013. godini održani koncerti 31 izvođača, od kojih bi izdvojili prvi koncert danas popularne hrvatske kantautorice koja nastupa pod imenom Lovely Quinces.

Podrži scenu!

Projekt „Podrži scenu!“ se bavi kontinuiranom organizacijom nastupa mladih, još nedovoljno afirmiranih bendova iz Zagreba, ali i iz drugih krajeva Hrvatske u klubu Močvara. Cilj je povećati motivaciju bendovima koji nastupaju u okviru ovog projekta za daljnji nastavak bavljenja glazbom, čime se stvaraju neophodni temelji za opstanak i razvoj alternativne scene, koja ne postoji bez njenih kreativnih aktera.

U 2013. je nastupilo 27 bendova iz 13 gradova (Varaždin, Zagreb, Sisak, Pula, Osijek, Split, Bjelovar, Koprivnica, Čakovec, Rijeka, Labin, Zabok, Virovitica).

Sound Art Inkubator

Galerija Močvara je u 2012. godini pokrenula produkcijski projekt Sound Art Inkubator. Projekt se provodi jednom godišnje putem raspisivanja natječaja za realizaciju novih umjetničkih radova koji konceptom na bilo koji način dotiču zvuk kao kreativno-kritički alat i umjetnički medij. Na taj se način pokušava stimulirati produkciju „sound“ radova mladih domaćih umjetnika. Galerija Močvara kroz produkcijsku platformu Sound Art Inkubator želi pružiti konkretnu financijsku, infrastrukturnu, kolaboracijsku i prezentacijsku podršku pri realizaciji koncepata i ideja mladih umjetnika i studenata.

Prvo izdanje "Sound Art Inkubatora" predstavljeno je u ožujku 2013. u Pogonu Jedinstvo, a mladi umjetnici bili su Tin Dožić, Sanja Jovanović, Kruno Jošt, Gjino Šutić, Tamara Tokić i Ivan Jovanovac, koji su se u svojim radovima bavili zvukom polazeći od raznolikih individualnih preferencija kao što su field recording, sound performans, biohakiranje i DIY-a. Inkubator se ponovo održao u rujnu 2013. godine kroz gostovanje talijanskog umjetnika Marca Donnarume koji je za 10 mladih domaćih umjetnika održao produkcijsku radionicu izrade biofizikalnog instrumenta „Xth sense“.

Pesničenje

Cilj projekta je predstavljanje aktualne pjesničke, performerske i kantautorske scene Srbije zagrebačkoj publici, uz podršku domaćih autora, poboljšanje regionalne suradnje i povezivanja autora i autorica s umjetničko-poetske scene u Hrvatskoj i Srbiji, kao i koncentriranje aktualnih alternativnih i aktivnih pjesničkih platformi u regiji. Projekt je pokrenut 2013. godine u partnerstvu s udruženjem građana Dam-Daš iz Beograda.

Na prvom programu 14. travnja nastupili su gosti iz Srbije i Hrvatske Đorđe Ilić (Činč), Danica Pavlović (Pro Femina), Aleksandar Nikolić (Beopolis), Bojan Savić Ostojić, Ružica Dević, Dijana Ćurković, Dino Škare MC Tremens, Seine, Miki Solus, Asja Bakić, Dean Indžić, Radost, Vid Jeraj.

Na drugom programu 13. listopada sudjelovali su gosti iz Srbije i Hrvatske Dijana Ćurković, Milan Vukelić, Dean Indžić, Marijan Čakarević, Dino Škare MC Tremens, Slobodan Ivanović, Zlatko Majsec, Jelena Nidžović, Srđan Sandić, Ivan Šamija, Davor Ivanković, Ivan Laić Đango, Vid Jeraj, Mario Kovač, Goran Bogunović (RADOST), Babilonci.

Sajam ploča i stripova

Revival interesa za gramofonske ploče i sve veća strip scena u Hrvatskoj stvorili su potrebu da Močvara pokrene 2009. godine specijalizirani sajam. Od tada svaka dva mjeseca Močvara ugošćava vlasnike strip i vinil dućana, kao i nepoznate pojedince da u Močvari predstave bogat izbor izdanja za šaroliku publiku u širokom rasponu od 14 do 60 godina te da stvore prostor za razmjenu novih iskustava i druženje glazbenih i strip entuzijasta.

2. Neformalna edukacija

Močvarni laboratorij je produkcijsko-prezentacijska platforma pokrenuta 2004. godine koja mladima omogućuje kvalitetnije i sadržajno bogato provođenje slobodnog vremena kroz interdisciplinarni program neformalne edukacije u područjima koja nisu zastupljena u okviru postojećih struktura formalnog i neformalnog obrazovanja te koja potiču razvoj kreativnosti kod mladih generacija, osposobljavaju ih za samoobrazovanje, razvijaju samoinicijativnost, afirmiraju i podržavaju njihovo aktivno sudjelovanje u kulturnim programima.

U 2013. godini održane su 3 radionice:

1. Održavanje bicikla (voditelj: Saša Relić)
2. Koncertna rock fotografija (voditelj: Mladen Pobi)
3. Dramska radionica (voditelj: Mario Kovač)

3. Javne diskusije

Turbina – turbo tribina je program javnih događanja ostvarenih u obliku predavanja i, prije svega, interaktivnih razgovora o različitim temama vezanim uz subkulturu,

alternativne svjetonazore, neobične hobije i slične „rubne“ oblike društveno aktivnog djelovanja. Do sada smo obradili izrazito širok dijapazon tema s gostima koji rijetko pronalaze javni prostor za iznošenje svojih ideja i stavova. Voditelj "Turbine" je kazališni redatelj Mario Kovač, koji vodi razgovore sa širokom lepezom gostiju, od poznatih umjetnika i kulturnih djelatnika do "anonimnih" predstavnika ranjivih društvenih skupina.

U 2013. godini održano je pet tribina, od kojih bi istaknuli tribinu u kojoj su gosti bili udruga Debra: društvo oboljelih od bulozne epidermolize, koje je osnovano s ciljem međusobnog povezivanja i organiziranja pomoći i podrške oboljelima od rijetkih bolesti i njihovim obiteljima.

HUMAN RIGHTS FILM FESTIVAL (HRFF)

HRFF je manifestacija koju partnerski organiziraju Multimedijalni institut i Udruženje za razvoj kulture "URK". HRFF se svake godine održava početkom prosinca, povodom Dana ljudskih prava. HRFF je specifičan festival po tome što je s jedne strane tematski jasno fokusiran, dok je s filmske strane žanrovski raznovrstan. Posebnost HRFF-a je i istovremeno održavanje festivala u drugim gradovima u Hrvatskoj (u posljednja 3 izdanja festivala to je bilo Art-kino Croatia u Rijeci: suradnja s riječkom udrugom Filmaktiv). Festival pred sebe postavlja aktivnu ulogu u poticanju i populariziranju kritičkog pristupa problemima suvremenog - kako globalnog tako i lokalnog - okruženja. Na prijašnjim izdanjima smo se tako koncentrirali na teme ratnih zločina, prostorne pravde, javnosti ili pak zemlje i teritorija. Festival je organiziran kao široka platforma koja kroz različite aktivnosti uključuje niz udruga, inicijativa i pojedinaca aktivnih na promicanju ljudskih prava te smjera uspostavljanju stalnog prostora kritičkog javnog diskursa. Tako se pored filmskih projekcija festivalski program sastoji od niza događanja kao što su predavanja, okrugli stolovi, izložbe i koncerti. Tijekom prethodnih jedanaest izdanja izgrađen je profil angažiranog festivala zavidne filmske kvalitete, a festival je danas prepoznatljiv po isticanju marginaliziranih, potisnutih, neizrečenih i nevidljivih perspektiva. U 2013. godini održano je 11. izdanje festivala.